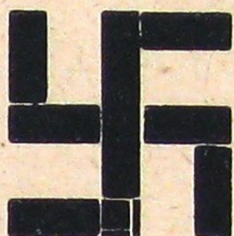
BIBLIOTECA „GENERAȚIA NOUA" No. 7.

CORNELIU ZELEA-CODREANU

SCRISORI STUDENȚEȘTI
DIN
ÎNCHISOARE

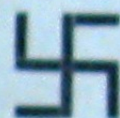
= VĂCAREȘTI, 9 OCTOMBRIE 1923—30 MARTIE 1924. =

Sf. ARHANGHEL MIHAIL spune:
„Spre inimile cele necurate care vin întru preacurata casă a lui Dumnezeu, — fără milă întind sabia mea!"
(Cuvinte ce se află pe icoana Sf. Arhanghel Mihail din Biserica Incoronării dela Alba-Iulia).

IAȘI, 1925.

BIBLIOTECA „GENERAŢIA NOUA" No. 7.

CORNELIU ZELEA-CODREANU

SCRISORI STUDENŢEŞTI DIN ÎNCHISOARE

= VĂCĂREŞTI, 9 OCTOMBRIE 1923—30 MARTIE 1924. =

Sf. ARHANGHEL MIHAIL spune:
„Spre inimile cele necurate care vin întru preacurata casă a lui Dumnezeu, — fără milă întind sabia mea!"
(Cuvinte ce se află pe icoana Sf. Arhanghel Mihail din Biserica Incoronării dela Alba-Iulia).

IAŞI, 1925.

Corneliu Zelea-Codreanu
student doctorand în Drept, Iaşi.

Cuvânt înainte.

În curând se va judeca, la Curtea cu juraţi din Focşani, procesul colegului nostru *Corneliu Zelea-Codreanu*, pentru uciderea fostului Prefect de poliţie Manciu.

Opinia publică şi juraţii trebue să fie cu acest prilej în deplină cunoştinţă a Adevărului, pentru a face Dreptate.

De aceea noi, camarazii de închisoare şi fraţii de luptă ai lui Corneliu Zelea-Codreanu, dăm aci în vileag câteva scrisori ale celui întemniţat azi la Galata. Aceste scrisori sunt scrise de dânsul acum un an, pe când ne aflam cu toţii în închisoarea Văcăreşti. Celor ce ne trimeteau ajutoare şi încurajări, li-se răspundea cu câte-o astfel de scrisoare.

Le publicăm pentrucă în ele se oglindeşte tot sufletul, gândul şi mintea celui ce a vărsat sângele lui Manciu, — prin ele opinia publică şi juraţii pot cunoaşte o bună parte din Adevărul nostru, şi îşi vor putea forma o părere dreaptă despre fapta pe care sunt chemaţi a o judeca.

IAŞI, Ianuarie 1925.

Ion I. Moţa
Ilie Gârneaţă
Teodosie Popescu
Radu Mironovici
Corneliu Georgescu

studenţi foşti arestaţi la Văcăreşti şi Galata împreună cu Corneliu Zelea-Codreanu.

Moldovenii...

(Studenţilor din Piatra-Neamţ).

Văcăreşti, 17 Ianuarie 1924.

Dragi prieteni,

Am primit astăzi cele două mii de lei pe cari ni i-aţi trimis. Vă mulţumim din suflet! Noi ştim că ei însemnează muncă, trudă şi frunte plină de sudoare... Şi mai ales când vin dela Moldoveni, noi ştim că însemnează o coajă de pâne ruptă dela gură. Pentrucă noi Moldovenii am rămas cei mai săraci şi cei mai bătuţi de soartă dintre toţi Românii... Şi munţii noştri poartă aur! Şi codrii noştri-s mai frumoşi ca nicăirea, şi noi avem holde mândre de grâu... dar ce folos?

Săraci, flămânzi şi goi. Căci „munţii noştri" nu mai sunt ai noştri, „codrii noştri" păstraţi de veacuri, îşi pleacă fruntea în faţa securii jidoveşti, iar „holdele noastre" de aur nu mai sunt ale noastre.

La noi au dispărut cântecele de veselie — şi mândrul, albul nostru port a dispărut. Bătută voinicească flăcăii noştri nu mai ştiu să joace, doar cântec prelung de doină răsună de pe dealuri în nopţile cu lună. Atâta ni-a mai rămas nouă Moldovenilor...

„Ţăranii noştri îmbătrâniţi înainte de vreme, hrăniţi cu mămăligă mucedă, arşi de băutură otrăvită, uscaţi şi storşi de vlagă, îngenunchiază încet, încet şi se vor stânge". (Revista „Zorile"; Gh. Toma: „Dela noi").

Aşa s'au stâns din lume în concurenţa nedreaptă şi neegală cu străinii, acele superioare suflete bune şi blânde ale pieilor roşii, aşa se stâng în munţii lor din sudul Africei Burii, în faţa năvălirii străinilor.

Cine a văzut o căprioară rănită cum plânge, curgându-i lacrimile din ochii rugători, şi cine a putut înţelege de aici sentimentul de ireparabilă durere al rasei care piere, fără speranţă,

acela va putea citi în ochii calzi și umezi ai Moldovenilor de astăzi melancolia și durerea nemărginită a unui neam care se stânge pe propriul lui pământ.

...Și poate vom fi însemnat și noi ceva în istoria, dacă nu a lumii, cel puțin a Românilor!

Dar cine să se gândească la acestea. Inconștiența, nepăsarea, corupția, destrăbălarea fără margini, ne învălue tot mai mult în vălul lor cernit, de nu ne mai simțim amarul și moartea și nici speranța unor zile cu soare.

Iubiți camarazi,

Generația noastră a ajuns la o grea răspântie. Ori o apucăm la deal, ori o apucăm la vale. La deal, pe calea energiei, a bărbăției, a cinstei și a credinții nețărmurite într'un ideal, și într'un Dumnezeu, către un soare de aur al Românilor; la vale, pe calea moliciunii, a decăderii morale și a pierzării noastre ca neam. Ori clădim o Românie nouă, ori ne prăbușim.

Moldoveni, de ori unde trăiți pe glia românească, uniți-vă! Veniți să ne înfrățim laolaltă toți iubitorii țărânei noastre sfinte! Veniți să învățăm a strânge spada 'n mână. Veniți să pornim încrezători înainte, către acel soare care a mai lucit odată pe cerul nostru!

Unui copilaș din Vaslui.

Văcărești, 18 Ianuarie 1924.

Drag copilaș și dragi copii,

Noi am primit scrisoarea ta... să zic a voastră a tuturora, pentrucă într'însa este sufletul dumnezeesc și sfânt al unei întregi generații.

Această generație se ridică astăzi de lângă malurile Ceremușului și până la Dunăre, dela Nistru și până la Tisa, având în mii de piepturi un singur suflet, în ochi o singură scânteie, în mii de brațe un singur fel de spadă, în lume o singură menire: A mântui neamul acesta de Români și a păstra pământul în care se odihnesc și se vor odihni liniștiți părinții, moșii și strămoșii voștri.

Și dacă vreți să știți datoria voastră cea dintâi, am să vi-o spun. Este, să iubiți cu foc, copii, pământul acesta. Intr'însul dorm și vor dormi mereu toate amintirile voastre; sărutați cu drag țărâna lui, călcați încet, încetișor pe dânsa. Dedesubt sunt oase scumpe și sânge mult. Fiecare os, fiecare picătură de sânge vor spune inimii voastre povestea de durere și de vitejie, povestea neamului vostru; povestea unui neam de eroi.

Și tot de acolo veți înțelege că pământul acesta a fost al vostru, că vouă vi-se cuvine, că trebue ori să vi-l luați, ori să muriți până la cel din urmă.

Aceasta este cea dintâi datorie a voastră, copii! Pe celelalte o să vi-le scrim la vremea lor. Până atunci studenții români închiși la Văcărești te sărută pe tine și pe voi toți, cari sunteți nădejdea noastră de mâne.

Elevilor clasei VII

a liceului „Mihail Cogălniceanu", Vaslui.

Văcăreşti, 18 Ianuarie 1924.

Iubiţi camarazi,

Aici în temniţă, unde suntem aşa de departe de lumea libertăţii... cu mult mai departe decât s'ar părea cuiva, ori-ce veste venită dintr'acolo ne aduce bucurie şi ne aminteşte de acele zile trecute, în care şi noi puteam străpunge văzduhul.

Dar când vestea ne vine dintr'acele regiuni de viaţă tânără, curată şi plină de energie, care aşteaptă nerăbdătoare să îmbrace haină de ostaş şi să prindă spadă în mână, atunci sufletul nostru este cuprins de un adânc, de un sfânt fior. Pentrucă veştile acestea sunt solii bătăliilor ce vor să vie, şi care vor decide *ale cui trebue să rămână aceste scumpe brazde.* Ale noastre? Ale voastre copii? Ale Românilor trăitori de veacuri pe ele, sau ale cutropitorilor străini?

Aceste lucruri trebue să le înţelegeţi voi bine, dragi camarazi. Şi să vă pregătiţi, să vă pregătiţi temeinic, nu atât mintea cât sufletul: pentrucă filozofi avem destui, dar ce folos că toţi sunt laşi, fără caracter, fără suflet, sau mai bine zis cu sufletele pierdute.

Să iubiţi fierbinte ţărâna în care ne dorm strămoşii şi în care mereu vor dormì toţi cei trecuţi în lumea umbrelor.

Să fiţi viteji! Să fiţi credincioşi până la cea din urmă suflare, iată ce vă urăm de anul nou.

Fiţi gata! Mai curând decât credeţi, Patria voastră va cere dela voi puterile voastre.

Pătrunde luna printre gratii...

(Domnului Maior *M...*)

Văcăreşti, 25 Ianuarie 1924.

Stimate Domnule Maior,

E seară! Pătrunde luna printre gratii, cu rece, dulce farmec...

Ne zboară gândul înapoi pe cunoscute, scumpe drumuri... şi dragi prieteni ne apar în minte. Răscolite amintiri ne fac să retrăim în noi un scump, un dispărut trecut.

Totuşi nu ne pare rău că suntem aici. Dacă e vorba ca această ţară să nu mai fie a Românilor, noi nu mai avem ce căuta într'însa. Dacă este vorba ca pe sfânta ţărână în care ne dorm părinţii, să fim noi robii şi alţii stăpânii, atunci mai bine aici cu mânile legate, decât afară cu fruntea pătată.

Iar dacă uneori ne fulgeră prin ochi scânteia libertăţii, nu-i decât pentru a strânge în mână oţelul unei spade şi a porni să repunem în drepturile lui un neam oropsit.

Nouă Moldovenilor nu ne-a mai rămas decât să alegem: ori spada, ori mormântul. Mormântul pentru mişei şi pentru laşi, iar spada pentru viteji.

Nu suntem un neam de mişei, deci spada este partea noastră.

12

România visurilor noastre...

(Domnişoarei *F...*)

Văcăreşti, 2 Ianuarie 1924.

Prea onorată Domnişoară F...,

Am primit acele rânduri cu atâta adevăr şi cu atâta suflet românesc în ele, le-am citit la gura sobii într'o noapte de închisoare şi am înţeles atunci mai bine, ceea-ce de mult simţiam, *...nevoia unei Românii noui.*

Strălucirea civilizaţiei României de azi, nouă nu ne-a luat ochii. ...Palate orbitor luminate, muzici intonând imnuri de slavă, tineri plimbându-şi prin faţa vitrinelor boiaua de pe buze şi pieptănătura savantă, milioane rulând în fiecare noapte pe la cluburi... toate la suprafaţă.

Cine însă se trudeşte să pătrundă mai adânc, în fiecare bordei sărăcăcios al Românului, va vedea copii flămânzi aşteptând o rază de lumină şi o coajă de pâne, va vedea o armată în zdrenţe, purtând în ochi cea mai cumplită umilinţă, va constata cea mai putredă corupţie plecând dela vatmanul tramvaiului, atingând pe miniştrii ţării şi chiar Justiţia.

Desfrâu, desfrăbălare, decadenţă morală, cu aparenţă chiar de strălucire... în marş triumfal.

Strălucirea aceasta nu ne-a putut orbi. Căci noi ştiam că „şi putregaiul străluceşte! Şi soarele înainte de asfinţit încă străluceşte!...“

Dar totodată am înţeles, că toate cele de mai sus n'au fost nici când şi nu sunt în firea Românului; că este un microb al străinilor, cari după-ce ni-au furat oraşele, ni-au furat bogăţiile, ne-au înlocuit în şcoli, voiesc să *omoare* acuma şi sufletul românesc... Iată pentru ce în problema jidovească noi nu vedem numai o simplă cucerire a comerţului nostru, ci şi un atentat împotriva sufletului românesc care trăeşte de veacuri cinstit pe aceste meleaguri. Şi iată pentru-ce am dat semnalul şi am strigat alarma disperaţi.

Împotriva acestui marş al neamului nostru pe drumul morţii, noi „complotiştii dela Văcăreşti“ am complotat.

Înapoi către strămoşeasca vitejie şi către strămoşeasca cinste românească!

* * *

Pentru noi care am plecat dela păscutul oilor din creştetul munţilor, ca să ajungem aici unde suntem, nădejde de mântuire a neamului nostru nu poate să ne vie nici dela buzele cele roşii şi nici dela marii vinovaţi ai nenorocirilor noastre.

...De aceea, în tăcerea nopţilor de închisoare, visând la România pe care ni-au cântat-o mamele la căpătâiu şi de care ni-am legat atâtea nădejdi şi atâtea doruri sfinte, adesea ne întoarcem cu faţa îndărăt spre codrii pe cari i-am părăsit, spre ţara strămoşilor. Acolo dorm toate amintirile noastre, acolo doarme toată slava noastră, de acolo aşteptăm să ne vină şi mântuirea.

Şi acum mulţumindu-vă pentru grija părintească pe care ni-o păstraţi, ne ridicăm ochii şi gândul către Dumnezeu, rugându-L să vă dea sănătate şi viaţă, pentru a trăi în acea Românie nouă... România visurilor noastre!..

Domnişoarei Aurelia Dobrescu
(elevă cl. VII la Şcoala Normală, Lugoj).

Văcăreşti, 28 Ianuarie 1924.

Prea stimată Domnişoară,

Acum două zile am primit 60 Lei însoţiţi de rândurile acelea, care desigur ca şi banii au plecat din adâncul curat şi sfânt al unui suflet românesc, să încălzească inimile noastre şi să le dea tăria şi credinţa veşnică în biruinţa zilelor pe mâne. Am fost adânc mişcaţi când am primit obolul sfânt. El venea de pe meleaguri pe cari piciorul nostru încă n'a călcat, pe cari ochii noştri nu le-au văzut decât în visul care de veacuri a încălzit sufletele părinţilor noştri, şi dela un suflet necunoscut de noi.

Când în mijlocul unui dispreţ aproape general pentru tot ce poate interesa viaţa liberă a unui neam, când în întunericul acestei nopţi negre scânteiază lumina unui suflet ales, noi aceşti „complotişti" împotriva dezastrului către care ni-se îndreaptă neamul, prindem puteri nebănuite. Pentrucă am înţeles că ori cât de rare vor apărea, atâta vreme însă cât vor apărea pe glia românească asemenea suflete, nu vom pierì. Dar cum putem oare mulţumi prietinei noastre necunoscute? Ştim că un suflet ales nu are nevoie de răsplată atunci când face un bine. Totuşi pe noi nimic nu ne opreşte să arătăm un semn al bucuriei noastre.

Câteva rânduri cari vor putea vorbì ceva despre viaţa de aici, este tot ce vă putem noi dărui.

...La vre-o câţiva chilometri de Bucureşti, de zgomotul, larma, petrecerile şi desfătările cele mai deşanţate, împrejurul unei vechi, tăcute mănăstiri, e locuinţa noastră. Se zice, împreună cu tot ce are societatea mai rău, dar noi nu credem. Rămaşi în timpul din urmă şase, ne continuăm totuşi în fiecare zi vechiul program. Dimineaţa după ce ne sculăm, intrăm în mănăstirea noastră şi ne rugăm lui Dumnezeu. Apoi vine timpul cetitului, al scrisului şi al vizitelor unora la alţii, deoarece locuim în două camere,

câte trei în fiecare din ele. Fiind înconjuraţi de ziduri înalte, lumea din afară n'o vedem şi n'am văzut-o de mult.

Poate am şi fi uitat-o dacă în zilele senine ochii noştri n'ar fi atraşi de albastra libertate a cerului şi dacă în nopţile liniştite luna blândă, bătând cu raze de argint în geamurile cu gratii, n'ar trezì în noi frumoase, scumpe amintiri. Totuşi parecă ne-am deprins aici. Şi dacă n'am vedea la fiecare pas şapca roşie a păzitorilor noştri, dacă seara n'am auzì sunetul metalic al zăvoarelor cari ne înţepenesc uşile, şi zgomotul ciocanului care ne încearcă gratiile dela geamuri de nu cumva sunt rupte, — am crede că suntem nişte retraşi de lume în jurul liniştiţei sfinte mănăstiri.

Dar toate dimprejur ne spun că noi suntem aici prizonieri, că locul nostru nu-i la mănăstire, cât timp ne fulgeră prin ochi scântei şi mâna noastră încă poate o spadă să mai strângă. În vârtejul luptelor, acolo ne trage sufletul, al luptelor cari vor decide dacă vom mai rămâne ca până acuma noi stăpânii acestor brazde. De aceea, de câte-ori zgomotul frământărilor din afară pătrunde până la noi, timpul îl cântărim cu secunda şi suferinţa ne este mare.

Acasă, de pe unde am plecat, avem şi noi părinţi şi fraţi, surori şi prietini. Şi-apoi locurile dragi, munţii cu cărărui umbrite de brazi bătrâni, cu stânci uriaşe, pe care numai noaptea în vis le mai vedem, ne strigă mereu înapoi în fiecare zi, în fiecare noapte, prin glasul vântului care nici-odată n'a şuerat mai dulce ferestrelor noastre.

Acestea toate însă ar trece. Şi dorul de părinţi şi dorul de prietini şi dor de codru înverzit, dacă jalea nu ne-ar cuprinde tot mai mult sufletele pentru sărmana noastră ţară, atât de greu încercată de-alungul veacurilor şi atât de greu ameninţată astăzi.

Spre deosebire de toate năvălirile repezi şi trecătoare, această din urmă năvălire este înceată, dar definitivă. Aşa bătrânul Iaşi, şi aproape toate oraşele noastre moldovene, în care negus'or român nu se mai poate ridica, în care industrie românească nu mai este, în care boerii moldoveni au dispărut, în care Românii nu mai sunt decât funcţionari săraci, muncind din greu pentru a duce o coajă de pâne copiilor cari mor de foame acasă, sau măturători de stradă şi cerşitori, purtând adesea în nume şi pe frunte nobleţa veche a unui neam ce piere.

Aceasta este o cucerire înceată, care de jumătate de veac se săvârşeşte, dar după cum se vede, definitiv.

Nenorocirea se întinde încet, încet şi mai la vale de Moldova, ajungând şi prin Ardeal şi prin Oltenia, iar de după războl, Românii sunt ameninţaţi să dispară din însăşi capitala ţării lor.

Aşa în anul 1820 aveam în Bucureşti 150 familii jidoveşti, iar după statistica din 1920, adecă după 100 ani, aveam 150.000 jidani, cari desigur că în urma ultimelor năvăliri din Rusia, Polonia, Ungaria, Bavaria, au ajuns la 300.000.

Iată cum se întinde răul tot mai mult şi iată cum noi Românii, în măsura întinderii răului, dispărem treptat, fără nădejde şi fără nici o putinţă de-a ne întoarce îndărăt în locurile noastre furate. Iar acum situaţia se agravează mai mult, ameninţaţi definitiv de o stăpânire jidovească, întărită prin lege.

Universităţile noastre au, la unele facultăţi, aproape 80% dintre studenţi, jidovi. Cine sunt studenţii de azi? Studenţii de azi sunt: profesorii de mâne, judecătorii de mâne, prefecţii de mâne, miniştrii de mâne. Cu un cuvânt studenţii de azi sunt conducătorii de mâne ai poporului român, ai Ţării româneşti. Ce urmează? Urmează că 80 la sută din conducătorii acestei ţări să fie mâne jidani, străini de tot trecutul nostru, străini de sufletul nostru, străini de aspiraţiile noastre naţionale. Urmează ca 3 milioane de jidovi să stăpânească 11 milioane de *ţărani români*, buni numai să poarte jugul, muncind pământul pentru ca să desfăteze pe fiii lui Izrael şi ocupând — din milă — cele mai umile slujbe.

Ne aşteaptă *robia!*

Iată pentru ce s'au ridicat treizeci de mii de studenţi, ca un vârtej, şi iată pentru ce noi ne găsim azi aci între zidurile acestei închisori. Şi iată pentru ce, până când nu se va face dreptate pe glia românească, nici aci, nici nicăeri, nici în mormintele noastre, noi nu vom avea linişte.

Şi acum aşteptăm să pornim din nou la luptă, din care nu putem eşi decât sau morţi sau biruitori. La lupta aceasta chemăm tot ce este suflet de Român în Ţară, copii, femei, bătrâni, pentru ca în rânduri unite, ca în străvechile noastre clipe de glorie, să cucerim averea, onoarea şi ţara noastră, din mâni duşmane.

Aşa dar, la luptă Români!

Toţi cari mai simţiţi în inimile voastre nădejdea unor zile mai bune!

Către studenţi!

(D-lui *C...* student, Cluj).

Văcăreşti, 31 Ianuarie 1924.

Frate,

Au trecut una câte una 115 zile de când ne ducem viaţa între zidurile înalte ale acestei închisori.

Când am venit întâi aici, era toamnă, era cald afară, soarele lucea încă puternic pe boltă, copacii erau îmbrăcaţi în haină verde, era viaţă... Acum e iarnă, e frig afară, soarele nostru şi-a pierdut strălucirea şi totul doarme.

Pe câmpul marilor lupte dorm somnul dus, cu steagurile în ţărână, înfrânte, oştile noastre; cu zdrenţuite, prăfuite haine, cu feţele bronzate, păstrând uşor pe buze şi pe frunte un visător un dulce zâmbet:

Aşteaptă neamul s'aducem isbânda
Ne vor surâde laurii pe frunţi...

Târziu, în liniştit, tăcutul miez de noapte, la uşă cu zăvoare, la geamuri cu zăbrele, numai noi nu dormim. Sfioasă, cu faţa-i de Giocondă, pătrunde tremurând cu razele-i de ghiaţă printre gratii, fecioară blândă, luna.

Tăcuţi suntem ca neagra noapte, tăcuţi ca sfânta lună şi ne gândim:

Pierduţi sunteţi pe Criş şi Mureş?
E moarte, e leşin, e somn?

* * *

In tabăra duşmană sărbătoresc demonic, sorbind cu aurite cupe şi ultima picătură de sânge, din istovit, uscatul, românescul nostru trup: Triumfătorii! Sunt vipere cu cap de jidov cu feţele însângerate şi pocite, rânjind ca lupii hămesiţi, cu dinţi de fiară, în ochii răzători purtând o diavolească perfidie. In palate strălucite, clădite cărămidă cu cărămidă din sudoare românească

pășind pe covoare de mătasă, îmbrăcați în haine scumpe, sărbătoresc triumful, ridică osanale... E atâta lumină, atâta bucurie, atâta avuție, atâta desfătare acolo...

Iar pentru tine, sărman Român, care stai în stradă, flămând și tremurând, și privești nedumerit, pentru tine nu este loc în țara aceasta.

Da! Da! Ridică osanale...

. . . .

„*Adevărul*“ de Vineri 1 Februarie 1924. *Moțiune:*

„Se apropie în curând lichidarea complectă a comitetului care a condus acțiunea ajutorării refugiaților dela 1919—1924 și recapitulând rezultatele, acest comitet constată că *în nici o țară* unde Evreii refugiați s'au adăpostit, ei *n'au întâlnit* din partea guvernelor centrale, *un astfel de tratament uman* și o astfel de răbdare și ospitalitate ca din partea guvernului central al *României-Mari.*

„Și iată de ce Comitetul central ucrainian din Basarabia, socotește ca o plăcută datorie, de-a exprima, în numele nenorociților refugiați, *Guvernului Central*, adânca lor mulțumire, care va rămânea pentru vecie, în inima poporului evreesc, față de un astfel de ajutor dat în momente așa de critice ale istoriei sale.

„Pentru conformitate:

„*Dr. I. Bernstein-Cogan.*

„Secretar, *I. Sanielevici.*“

. . . .

Iar dacă te vei trezi din somn, Române care dormi, și vei cumpăra dela chioșcar ziarul „Universul“ cu data de 1 Februarie 1924, vei putea ceti:

„*La Redacția noastră s'a prezentat un student român, T. Silion, pentru a da o notiță prin care caută un loc de chelner.*“

Silion este un nume vechiu și cunoscut din fosta boierime Moldovenească de pe vremuri.

Prin urmare, după un an de luptă, care ne este rezultatul, colegi studenți? Jidovimea cântând osanale „Guvernului Central“, și mulțumindu-i „pentru un astfel de tratament“ și pentru „o astfel de ospitalitate“ pe care „evreii n'au întâlnit-o în nici o țară“, — așadar mulțumind *Guvernului* central al *României-Mari* pentru sprijinul pe care acesta l-a dat jidovimei în lupta de cucerire a pământului românesc, în lupta pentru desmoștenirea noastră începută la 1919 și terminată la 1924 cu anunțarea apropiatei biruinți desăvârșite.

Pe de altă parte, tu student român, urmaș al vechei, vitezei noastre boerimi, după un an de luptă îndârjită, în care ți-ai pierdut și ce bruma mai aveai în țara aceasta, tu caută-ți loc de chelner pe undeva ca să nu mori de foame, tu cerșește milă la străin să te primească slugă la el, în țara ta!...

* * *

Dureroase sunt nopțile acestea lungi, când gândurile ne impresoară! Zdrobite sunt puterile noastre. Ziduri ne înconjoară! Dar sufletul nostru veghează... Noi spadă n'am încins de mult, dar brațul nostru cere... *Noapte bună, noapte bună, dragi armate studențești...* Sufletul nostru veghează! Noi așteptăm oștire nouă, mai mândră, mai vitează, să îmbrace ostășească haină, s'apuce în mâna de oțel o spadă albă.

Noi îi vedem în gândul nostru, cu cușma pe-o ureche, purtând pe ei cămașa albă și coborând în cete, furtunatic, din creștet de munte din mijloc de codru...... *desmoșteniții!..*

Ei poartă în piept străbuna vitejie, în ochi priviri de vultur, pe fețele pământii o rază de lumină.

Pământul scump și drag va fi din nou al nostru! Orașele furate vor fi din nou ale noastre! Copiii noștri vor avea de acuma și pâne și onoare și dreptate în țara lor!

Pe dânșii îi așteptăm. Cu dânșii vom porni, răzbunători, înainte! Atunci veți auzi în noapte glasul sufletului nostru strigând alarma:

Sculați, să nu muriți ca mâni!
La arme, la arme,
La arme, frați Români!

Acasă...

Văcăreşti, 13 Februarie 1924.

Dragă mamaie,

Acum câteva zile a fost pe la noi N... Cred că a venit şi pe la Huşi să vă spue cum o mai ducem.

Noi suntem toţi bine, sănătoşi, voioşi, şi ne-am deprins cu puşcăria ca ţiganul cu scânteile... Par'că suntem de aici, nu altceva!..

Mâncare avem, casă avem, căldură avem, ghete nu rupem.

De cetit, cetim, de scris, scriem, gimnastică facem şi la biserică ne ducem în fiecare dimineaţă.

Ne mai fiind nevoe de bilet dela judecătorul de instrucţie, din când în când mai vine cineva pe la noi.

Acum câteva zile au venit pe la noi şi ne-au adus cărţi şi lucruri de mâncare mai multe Doamne printre cari Dna G... şi D-şoara F...

Am primit şi bani din multe părţi, dela Dr. C..., dela arcaşii din Vatra-Dornei, dela Lugoj, dela Orăştie, dela Vaslui, Dorohoi, Piatra-Neamţ, Huşi, Iaşi, şi încă din multe locuri. Noi ne-am sfătuit însă ca banii să nu-i cheltuim deloc, ci, dacă naţiunea ni-i-a dat, naţiunii înapoi să-i dăm. Dela pământ ni-au venit, pământului îi vom da! Ii vom întrebuinţa pentru mişcare, îndată ce vom ieşi de aici.

* * *

Procesul nu ştim când se va judeca. Nici nu ne prea interesează căci nu ne-ar conveni să plecăm de aici, tocmai în toiul iernii!..

Tare mă tem c'o să fie neînţelegere când or vrea să ne deie afară, că noi n'o să ne dăm duşi!..

* * *

Dar pe la noi pe-acasă ce mai este? De câte-ori mă întorceam de pe la şcoli, găseam aceiaşi casă, în stil românesc, ascunsă după cei doi caişi, şi aceiaşi înfăţişare mereu neschimbată îmi închipui că o are şi acum casa părintească pe care n'am văzut-o, azi sunt cam 150 de zile. Pe voi doar, dragi părinţi, vă voiu găsi bătrâni, când am să ies de aici şi o să vin acasă. Seara de multe-ori ne cuprinde dorul şi atunci cântăm:

De ce m-aţi dus de lângă voi
De ce m-aţi dus de-acasă,
Să fi rămas fecior la plug
Să fi rămas la coasă...

Acum vă sărut mâna

Cornelia.

Latinitatea dela Dunăre este în pericol de moarte!

(Doamnei *Ch...*)

Văcăreşti, 4 Februarie 1924.

Prea onorată Doamnă Ch...,

Un ziar francez, „La Casque", al foştilor luptători alsacieni, scria în unul din numerele sale apărute în Mai 1923, despre mişcarea naţională a studenţilor români, cam aşa:

„Mişcarea studenţimii române, unică în felul ei pe globul pământesc, face onoare rasei latine şi în special poporului românesc."

În ţara noastră însă, unde „presa" aproape în întregimea ei este străină şi tot aşa de departe de adevăr precum este de sufletul românesc, de durerile şi de aspiraţiile noastre, mişcarea studenţimii, în care se împleteau nădejdile unui neam întreg, era zugrăvită ca o acţiune nefastă, pornită din cele mai josnice sentimente, condusă de nişte „aţâţători ai instinctelor bestiale" cărora nu de puţine ori li s'au adresat şi cuvinte grosolane, cari însă nu merită a fi trecute aici.

...Dar această studenţime română de „barbari", „luptând cu arme ruginite scoase din arsenalul medieval"... în bună parte formată din foşti luptători ai fronturilor, unii cu mânile şi cu picioarele rupte, cu piepturile sfărmate, cu amintirea încă proaspătă a camarazilor căzuţi în războiul sfânt pentru zile mai fericite, — cerea cu îndârjire *dreptate* pentru toată suflarea românească trăitoare din vremuri imemoriale pe aceste brazde. Dreptate? Dar ce dreptate?

...Munţii noştri aur poartă
Noi cerşim din poartă 'n poartă!...

Dacă cineva ar apuca-o bunăoară din nordul Moldovei şi ar vedea că la Cernăuţi slovă românească nu se mai găseşte decât pe pietrile mormintelor, dacă ar călători mai departe şi ar vedea cum în munte stejarii şi brazii noştri se aştern cu jalnic muget la pământ, sub lovitura nemiloasă a străinului, atunci ar înţelege durerea noastră.

Dacă s'ar opri la mănăstirea Putnei, unde-şi doarme somnul cel mai mare Voevod al Românilor, „Ştefan cel Mare şi Sfânt", ar putea vedea pe urmaşii luptătorilor de pe vremuri, ai arcaşilor şi plăeşilor moldoveni, săraci lipiţi pământului, muncind muncă de rob la cele două fabrici jidoveşti. Unde? Acolo unde nici când n'a călcat picior de străin, în creerii munţilor, acolo unde este cel mai sfânt loc al Românilor.

Dacă se va coborî apoi spre şes şi va lua pe rând oraşele Moldovei, va vedea că viaţa românească s'a stins, că Românii, în faţa năvălirii străinilor, s'au retras, lăsând locurile lor în mâni duşmane.

S'au retras din comerţ, s'au retras din industrie, s'au retras din proprietăţi, s'au retras din şcoli.

Şi acestea nu numai în Moldova. Este deajuns să amintim că în Maramureş, de acolo de unde a plecat Dragoş-Vodă pentru a descăleca la noi, sunt, după o statistică veche, 47.000 jidani la 60.000 de Români.

...Şi dacă toate neamurile lumii, din cele mai vechi timpuri, au avut dreptul să se apere împotriva parazitismului jidovesc, pentru a-şi păstra fiinţa lor naţională, de ce oare numai noi Românii să nu avem acest drept? De ce să fim „barbari" atunci când, tremurând şi ultima fărâmă a sufletului nostru, încercăm să ne asigurăm şi noi un loc sub soare?...

Oare de ce cu două mii de ani înaintea lui Christ, Egiptenii i-au alungat pe aceşti Jidani din mijlocul lor? Oare pentru ce mai târziu, Tacit, marele istoric al Romanilor, îi numea *„deterrima gens?"* Oare de ce Mommsen, cunoscutul istoric, susţine că „deasemenea şi Jidanii au fost un element de descompunere a imperiului Roman"?

Pe la 1295, Anglia, care era pe atunci la începutul desvoltării sale, a izgonit pe Jidani, socotindu-i periculoşi acestei desvoltări, şi nu i-a primit decât după aproape 500 de ani, pe la 1750. Iar Chamberlain, cunoscutul scriitor englez, într'o scrisoare adresată Românilor şi publicată pe la 1900, declară că cu toată această măsură preventivă, concurenţa Jidanilor astăzi, a ajuns aşa de mare, încât ameninţă însăşi stăpânirea engleză.

La 1 Martie 1492, Ferdinand al Spaniei, a dat acel faimos decret, prin care ordona Jidanilor părăsirea ţării în timp de 3 luni. Argumentul jidovesc că din această cauză Spania a decăzut, este fals. La 1 August 1492 Jidanii au părăsit Spania. In Octombrie 1492, adică după câteva luni, Columb a descoperit America. Iar marea desvoltare a Spaniei a urmat după descoperirea Americii. Şi abia în urma acesteia a urmat decăderea.

Prin urmare, putem zice că imediat după alungarea Jidanilor, a urmat, nu decăderea, ci mărirea Spaniei.

Dar cine nu cunoaşte măsurile pe care Franţa le-a luat împotriva Jidanilor la 1680, şi cine nu cunoaşte mai ales măsurile de restricţiune luate de Napoleon la 1806?

Şi să ne fie permis a face comparaţia din acest punct de vedere, a Franţei dela 1806 cu a României dela 1924. Avuţiile Franţei nu intraseră în mânile Jidanilor, oraşele Franţei nu erau copleşite de ei, clasa de mijloc a Franţei nu era distrusă, clasa ei conducătoare nu era ameninţată cu dispariţia, precum acestea sunt în România de astăzi. Franţa era Stat închegat de 8 veacuri, pe când România de azi e abia la începutul închegării sale, ca Stat unitar al tuturor Românilor. Mai mult, Franţa dela 1806 nu avea aproape 80% analfabeţi, precum are România dela 1924. Şi dacă cu toate acestea Franţa a avut dreptul să se apere, pentruce să treacă drept „barbarie" în faţa lumii, apărarea vieţii noastre naţionale şi a pământului nostru scump? Franţa de astăzi având 80.000 de Jidani la patruzeci de milioane de Francezi se apără împotrivă-le prin cunoscuta mişcare a lui Leon Daudet. Noi, Românii, n'avem dreptul să ne apărăm, atunci când la unsprezece milioane de Români, avem trei milioane de Jidani?

...Toate neamurile cari au venit în contact cu acest popor distrugător, au luat măsuri de auto-apărare, şi i-au îndepărtat. Cu toate acestea, se zice că lumea civilizată ar fi împotriva Românilor, când încearcă şi ei să se apere. Englezii loviau până deunăzi pe Irlandeji, în ţara lor... şi nu era necivilizat. Iar Americanii îşi menţin şi astăzi legile de apărare împotriva invaziei Japonezilor. Şi nimeni nu le vede, nici le discută şi nici le condamnă.

Prea onorată Doamnă,

Primind astăzi prin d-na G... cărţile pe care aţi binevoit a ni-le trimite, îndrăznim a Vă scrie aceste rânduri, pentru a evidenţia dreptul de apărare al naţiei româneşti, şi pentru a face ca el să răsune în lume, dincolo de hotarele noastre, în Franţa, unde graţie aceloraşi Jidani, dreptatea noastră nu e cunoscută. Lipsa legăturilor cu străinătatea am simţit-o adânc. Noi strigăm în lumea largă, dar glasul nostru nu se aude. Domnia-Voastră, prin legăturile pe care le aveţi cu Franţa, veţi face un imens serviciu Românilor, dacă în numele nostru veţi spune Francezilor, cu glas tare:

Latinitatea dela Dunăre este în pericol de moarte!

Generaţia veche — generaţia nouă.

(Domnului Căpitan *B...*)

Văcăreşti, 12 Februarie 1924.

Prea stimate Domnule Căpitan,

Primind astăzi scrisoarea D-voastră, ne grăbim a Vă răspunde.

Da, la acei copii de 12—15 ani ne oprim. Impresionaţi îi privim. Ei vin după noi în valuri-valuri, ridicându-se ameninţători ca valurile mării cuprinse de furtună. *Convingerea noastră este că ei sunt cei meniţi de Sus, spre a făuri acea Românie liberă, fericită şi românească.* Nu învechiţii în rele, cei mâncaţi de patimi, şi nici cei orbiţi de strălucirea aurului jidovesc, vor putea mântui această Românie. Nu! Pentrucă Dumnezeu niciodată n'a încredinţat o menire sfântă unor oameni cari nu au avut nimic sfânt. Armatele lui Dumnezeu, mergând pentru El şi în numele Lui, nu pot fi formate din acei câştigaţi de Satana.

Nici nu mă gândesc să vorbesc despre reprezentanţii nenorociţi ai celei mai degradatoare vieţi politice din lume, coalizaţi în diferite partide politice, cari se mănâncă unii pe alţii, averescanii pe ţărănişti, ţărăniştii pe liberali, liberalii pe „naţionaliştii" din Ardeal, — şi toţi împreună ne mănâncă pe noi, ducându-ne ţara de râpă. Aceşti politiciani sunt în slujba Jidanilor, deci cu desăvârşire pierduţi pentru România... *„Cetate de vânzare, îţi mai lipseşte doar cumpărătorul"* ar esclama, văzând viaţa politicianilor noştri, un al doilea Iugurtha... Dela aceştia este *exclus* să ne vină mântuirea.

Mă gândeam însă la acei câţiva, puţini, cari *văd nenorocirea şi dezastrul nostru naţional*, dar cari sunt robii patimilor celor mai josnice. Mă îndrept cu gândul spre acei domni dela...., cari cuprinşi în mrejele celei mai josnice ambiţii, conduşi de presumpţiuni, invocând argumente de ocazie, nu vor să înţeleagă, că *singura noastră mântuire în aceste clipe grele, nu este decât unirea tuturor oamenilor de bine din întreaga ţară, pentru înfăptuirea eliminării Jidanilor.*

Şi oare pentru ce acestea toate când raţionamentul le spune tuturor că pe această cale, a şovăirii şi a dezbinării, pierim? *Pentrucă nu au în ei acel suflu sfânt, pe care Dumnezeu nu li l-a dat, pentrucă nu l-au meritat,* care singur poate să unească, trecând pedeasupra tuturor ambiţiilor, pe cei cari cred şi luptă la fel, care singur poate duce pe cineva până la complecta sacrificare de sine, până la sacrificiul sublim al vieţii pentru o cauză sfântă!

Iată pentru ce am spus că oamenii aceştia nu sunt menţiţi să mântuiască ţara, nu au chemarea sfântă de Sus, iar dacă ar crede aceasta, apoi se înşală amarnic.

Noi îi lăsăm să trăiască sau să doarmă liniştiţi şi să viseze la ori-ce voesc.

Vor putea da această ţară pradă ambiţiilor şi intrigilor, dar totodată vor trebui să înţeleagă, că *dânşii sunt cu persoanele D-lor,* iar nu cu ţara; că *cine nu este cu ţara, este împotriva ţării.* Şi să-i ferească Dumnezeu să ajungă să-i judece naţiunea românească, aceea care acuma creşte prin codri, pe dealuri, prin munţi, pe câmpii, căci creşte răzbunătoare, având în mână sabie de Arhanghel!

Noi suntem tineri, desigur că nu cunoaştem tot răul, el este prea adânc, dar cunoaştem aşa de mult dintr'însul, încât simţim peirea noastră, precum presimte cânele nenorocirea. Noi mergem pe o pojghiţă subţire, care abia se mai ţine, simţim că se rupe sub noi, simţim că ne prăbuşim, dar nu cunoaştem nici adâncul păcatelor şi răului nostru şi nici adâncul nenorocirii care ne aşteaptă.

S'au culcat pe lauri conducătorii României, îmbătându-se cu discursuri mincinoase, în care preamăresc vitejia acelui tăcut soldat român, adormit în tranşee, dar nu vor să pomenească nimic de păcatele de neiertat, de putregaiul pe care războiul trecut l-a scos la suprafaţă, şi care — dacă n'ar fi fost mâna lui Dumnezeu înduplecată de lacrimile, suferinţa şi rugile milioanelor de nevinovaţi, — ne-ar fi aruncat Neamul în prăpastia morţii. Oare ce mai aşteaptă aceştia? Oare nu văd de jur împrejurul României duşmani neîmpăcaţi, aşteptând ceasul revanşei? Cunoaştem corupţia care o pătruns până în Justiţia şi armata ţării, putând să afirmăm că numai de când suntem aici în închisoare, au scăpat, după câteva zile de prevenţie, Jidanii cu paşapoartele false dela Brăila, Jidanii falsificatori de diplome, Jidanii cu furtul alămurilor dela Calea Ferată în valoare de 1 miliard Lei. (Vezi „România" din 10 Februarie 1924, şi „Monitorul Oficial" din 13 Februarie 1924).

Cunoaştem sistemul bacşişurilor, care ajung câte-odată şi la milioane, dar îi ştim şi pe otrăvitorii vieţii noastre morale: *Jidanii.* Cât timp acest microb, aceşti corupători de conştiinţă şi otrăvitori de suflete vor exista, vom fi un corp bolnav, în care o viaţă sănătoasă şi morală nu se va putea desvoltă.

Şi acum iată pentruce, ajunşi în faţa acestei nenorociri de moarte, din care, cum am spus, nu ne mai poate salva nimeni, cei cu sufletele curate fiind foarte puţini, — datoria noastră neîntârziată, imediată, este de a ne îndrepta toate puterile noastre, toată mintea noastră, întregul nostru suflet, către **generaţia nouă**. *Generaţia nouă va aduce cu ea o direcţie nouă, o viaţă nouă, o Românie nouă!* Bătrânul profesor dela Iaşi, pe care 30 ani Românii nu l-au înţeles şi care spunea de pe catedră studenţilor români comunişti: „Veţi veni la mormântul meu să plângeţi" — va fi icoana noastră cea mai sfântă. Lumina lui ne va îndrepta mereu paşii în această luptă, iar noi îl vom apăra cu drag, ori unde, cu ori-ce sacrificii şi împotriva oricui.

Şi acum aflaţi că ne-a croit Dumnezeu mai mult oameni ai faptei decât ai vorbei. Noi vom merge mai departe pe calea chemării noastre, până la capăt!

Iar clevetitorii, bârfitorii, trădătorii intereselor româneşti, să se ferească din calea noastră! De nu, noi multe nu ştim! Vom trage săbiile din teacă şi vom trece peste dânşii, *înainte!!*

Mulţumindu-Vă şi pentru celelalte informaţii, Vă rugăm să primiţi salutările noastre.

Românilor vasluieni.

(Domnului *U...*)

Văcărești, 17 Ianuarie 1924.

Prea stimate Domnule U...,

Eri am primit scrisoarea D-voastră. Colegii mei și cu mine ne-am bucurat mult, căci aici în închisoare unde suntem departe de lumea D-voastră a celor liberi, scrisorile dela cei de afară sunt poate singurele noastre bucurii.

Azi am sărbătorit, visând la o *Românie nouă*, 101 zile de închisoare...

Ii e greu leului în cuşcă și vulturului în colivie. Acum suntem la cheremul ticăloșilor, cari n'au nici lege, nici conștiință, și dela cari nu mai putem aștepta nimic decât moartea.

Pregătiți copiii, pregătiți viitorul, pentru-că altfel vom pieri! Acesta este strigătul nostru al celor de aici, cari în liniștea nopților lungi ne gândim mereu la România noastră, pe care ni-au cântat-o mamele la căpătâiu și pe care noi am visat-o mare și mândră, împletind atâtea doruri, din fragedа pruncie.

Mulțumindu-vă din suflet pentru părinteasca dragoste și pentru românească simțire, vă rugăm să fiți interpretul nostru pe lângă toți acei Români din Vaslui, cari s'au gândit la noi, și să le spuneți că studenții români închiși la Văcărești, purtând în ochi oțelul vremilor ce vor să vie, sunt gata de luptă și de sacrificii și mai mari!

Trăiască România!

Se stinge și boierimea noastră de pe vremuri...

(Doamnei *G...*)

Văcărești, 6 Februarie 1924.

Prea onorată Doamnă G...,

Eri am avut fericirea de a primi aici la închisoarea Văcărești vizita Domniei Voastre, urmașă a uneia dintre cele mai vechi familii ale boierimii noastre românești, și de sigur a unui nume legat adânc de pământul acesta. Este numele de Câmpineanu, în fața căruia noi, trăitorii de astăzi, cunoscătorii ai trecutului, ne descoperim cu venerațiune, cu adâncă pietate capetele.

...Și după ce ați plecat dela noi în ziua aceea cu soare, cu un vânt prevestitor de primăvară, după ce porțile cele mari de fier s'au închis din nou cu sgomot surd în urma noastră, am căzut pe gânduri tăcuți și ne gândeam... că pentru noi nu vine primăvara...

. . . .

...*Se stinge și boierimea noastră de pe vremuri...* Și ne întrebăm: Oare cine rămâne în urma Ghiculeștilor și cu ce avere? Oare cine rămâne în urma Cuzeștilor și cu ce avere? Cine în urma Câmpinenilor, Rosnovenilor, și cu ce avere? Oare cine rămâne în urma boierimii care și-a săpat numele în marmora bisericilor? Oare cine rămâne în urma boierimii care a născut din sânul său pe cel mai mare apărător al țărănimii românești: Alexandru I. Cuza-Vodă? Oare cine rămâne în urma boierimii care a născut din sânul său și a întreținut la studii în străinătate pe marele Român care a fost Mihalache Cogălniceanu?

* * *

Dar oare pentruce la sate și la orașe biserici nu se mai fac, iar cele care sunt se dărăpănează?

Pentru-ce în satele noastre cumătrii ca pe vremuri nu se mai fac, la care boierii botezau celui mai vrednic gospodar, și nici nunți cu alaiuri la cari boierii cununau pe fata și feciorul cel mai mândru?

O Doamne! E dureros răspunsul. Priviţi numai puţin în jur şi întrebaţi-vă cine vă înlocueşte?.. şi recunoaşte-ţi-vă păcatele!..

Boierii cei noi nu se cheamă nici Ghica, nici Cogălniceanu, nici Negri, nici Greceanu, nici Câmpineanu. Numele lor sună Bercovici, Blank, Filderman, Rosenthal, Schuller, Stern, Calmanovici, Fischer... şi aşa mai departe.

Când la Paris, Berlin şi în alte părţi din străinătate, pe la 1840, erau plecaţi la învăţătură feciorii boierilor români, ştiam că ne aşteaptă desrobirea dela 48, unirea principatelor dela 59, ştiam că ne aşteaptă secularizarea averilor mânăstireşti şi împroprietărirea ţăranilor dela 64.

Dar, astăzi oare ce ne aşteaptă, când străinătatea este plină de feciorii Jidanilor, în timp ce aici, în ţară la noi, studentul român îşi caută loc de chelner ca să nu moară de foame?

Am spus-o şi o mai spunem: *Ne aşteaptă biciul Jidanului, ne aşteaptă jugul!*

* * *

Şi oare mai avem ceva de făcut? Ni-a mai rămas ceva?..

Da!! *Lupta pe viaţă şi pe moarte!*

Fără prea multă filozofie, fără rezerve şi fără mănuşi în mâni.

In această luptă datoria ne este să facem scut în jurul boierimii noastre de sânge. Iar datoria ei e să-şi înţeleagă rostul. Această boierime a sângelui nostru, înţelegătoare a rosturilor ei, ne trebueşte şi nu voim s'o înlocuim cu Jidanii!

* * *

Importanţa aristocraţiei în toate timpurile a fost mare, la toate popoarele şi în toate direcţiile.

In Italia, Leonardo da Vinci, Rafael, Michel Angelo, n'ar fi creat opere de artă străbătătoare a veacurilor, dacă n'ar fi existat în aristocraţia Italiei din sec. XV familiile de Medicis, Sforza, etc.

Poate marea desvoltare literară şi artistică a Franţei lui Ludovic XIV n'ar fi existat, dacă acea aristocraţie bogată n'ar fi pus la dispoziţia acestei desvoltări, toată averea şi tot concursul ei moral.

La noi, dacă n'ar fi existat o familie de boieri, care să întreţie la studii pe Mihail Cogălnicaanu, el însuşi de viţă boierească, şi apoi mai pe toţi oamenii mari ai generaţiei trecute, Dumnezeu ştie ce am fi astăzi.

Dar, oare nu tot această boierime ni-a dat nouă pe Iancu Jianu, haiducul din munţii Olteniei?

In timpurile de astăzi, în Italia, Mussolini nu şi-ar fi putut salva ţara, dacă aristocraţia băştinaşă a Italiei nu i-ar fi pus la dispoziţie totul, pentru ca bătrâna civilizaţie latină să nu se prefacă în ruine.

(Dar să nu uităm că pe cât bine poate face o boierime, tot pe atâta rău poate face. Priviţi numai Rusia, unde aristocraţia rusească îşi scaldă în sânge mulţimea păcatelor ei!).

Iată pentruce noi avem datoria să apărăm această *a noastră* boierime, şi iată marea datorie care se desprinde pentru dânsa în lupta grea, pe care naţia românească o duce astăzi. Iată pentruce avem datoria să o creiem dacă nu mai există. O boierime a *băştinaşilor*, care să aibă ca normă de selecţiune iubirea nestinsă pentru ţară, străvechea vitejie, înţelepciunea şi simţul măsurii. O boierime, care să se formeze „având ca normă libera selecţiune a valorilor în toate direcţiile". Aşa precum s'a creiat în Franţa, acea „nobilime de spadă", şi precum eră pe vremea lui Napoleon, când „fiecare soldat purta în raniţa sa bastonul de Mareşal". Aşa precum s'a creiat vechea noastră boierime ai cărei urmaşi sunteţi şi Domnia-Voastră.

Ce erau boierii lui Ştefan-Vodă, dacă nu acei ţărani, cari purtându-se vitejeşte în războaie, primiau ca răsplată pentru eroismul lor moşii şi ranguri?

Oare familia boierească a Movileştilor moldoveni, nu se trage din acel „Aprod Purice" pe care Ştefan l-a făcut boier pentru vitejia lui, schimbându-i numele în Movilă?

* * *

Patru veacuri s'au scurs de-atunci... 1475. Pe valea cea albă a Războienilor zece mii de boieri ai lui Ştefan Vodă, cădeau până la cel din urmă, înălbind văile cu oasele lor, întru apărarea patriei...

Aşa a înţeles boierimea moldoveană să scrie cea mai strălucită pagină de glorie a Moldovei, cu însăşi sângele ei.

Această boierime ne trebueşte! Ea va trebui să-şi păstreze tradiţia şi urmând exemplul eroic al înaintaşilor dela 1475, va trebui să ne ajute pe noi, va trebui să intre cu noi, alături şi pe faţă, reînviind străvechea vitejie, în lupta sfântă de apărare a pământului românesc!

...Veniţi la noi urmaşi ai vechei, vitezei noastre boierimi! Veniţi!... Căci duşmanii sunt mulţi, puterile noastre sleite, iar ţara trage să moară!...

Arcaşilor.

Văcăreşti, 13 Februarie 1924.

Fraţi Români,

O putem spune pe faţă atunci când stăm de vorbă cu Arcaşii din munţii Bucovinei: Pe acì prin părţile locului, trebue să fim cu mare luare aminte când spunem cuvântul de „Român", căci Honigman pe acì e Fagure, Schwartz e Negreanu, Schönfeld e Săteanu, Braunstein e Ţăranu, ba pe unii din aceştia îi mai chiamă şi Brătianu, Cogălniceanu, Eminescu. Mâne o să apară vre-unul şi Ştefan-cel-Mare.

De altfel să nu vă mire, căci prin aceste părţi de ţară este un fel de cumătrie cu Jidanii. Nu s'a împlinit nici un an de când generalul Văitoianu, pe atunci ministru de interne, şi-a măritat fata după un Jidan.

Aşa fiind lucrurile, nu trebue să vă minuneze deloc întâmplarea că acì la temniţă este un Român, pe care-l cheamă Ilie Stan Mărineaţă, şi care stă de doi ani la osândă pentrucă a furat două găini, iar Jidanii cari au făcut marele furt de alămuri, în valoare de 1 miliard Lei, au scăpat numai după o săptămână de închisoare, precum a scăpat cămila prin urechile acului, cum zice Sf. Scriptură.

* * *

Suman, iţari, ca pe la noi, pe aicea nici de pomeneală. Mă rog, chiar pentru asta ne-a închis şi ne ţin în temniţă de 128 zile. Li-s'au părut ciudate hainele albe româneşti, mai ciudat sufletul românesc de sub ele!.. Aşa păţeşti când umbli prin ţări străine; dar cine să bănuiască, că acì nu-i ţară românească! Au pus mâna pe noi şi sub cuvânt că am făcut un „complot", ne-au închis. „Complot"?? Doamne fereşte, de unde s'o mai pomenit una ca asta pe acolo, prin fundul munţilor Dornei, sau Câmpu-Lungului?

Ba mai scosese că avem şi „lăzi cu dinamită". Să nu vă fie cu bănat, domnilor Miniştri, dar, vorba scriitorului care zice

undeva: „pe la noi prin creerii munţilor n'au ajuns nici măcar chibriturile, că oamenii aprind focul cu cremenea". De unde să avem noi lăzi cu dinamită?!

Am răcnit cât am răcnit pe acolo pe la noi, după cum bine ştiţi cu toţii, pentru dreptatea noastră, şi când am văzut că nu ni-o mai dă nimeni, atunci — ce dinamită?! Ni-am luat topoarele, căci aşa am apucat dela strămoşi, ni-am pus sumanul pe umeri, ni-am îndesat căciula pe urechi, şi-am venit să ni-o luăm noi singuri. Dumnealor ni-au spus că asta însemnează „Complot". Dumnezeu să-i mai înţeleagă, că pe la noi nu s'a mai auzit de o asemenea parascovenie. Şi de atunci ne ţin închişi aici! Şi ne-or mai ţine încă, hăt şi bine, până când or înmuguri copacii şi o înverzì frunzuliţa, când tot Românul o cam apucă pe calea codrului. Atunci om venì şi noi să ne mai vedem codrii noştri şi munţii cu muşchiul verde...

...De-ar veni luna lui Mai
Să-mi aud cerul tunând
Caii 'n câmpuri nechezând
Şi voinici pe plai suind
Către codru tot mergând!...
. . . .

Primăvara, mama noastră,
Suflă bruma din fereastră
Şi zăpada de pe coastă...
Să văd înverzind în cale
Să mă las iar în cea vale
Cu vre-o şapte-opt pistoale...

Aflaţi că acì între străini şi între ziduri înalte şi negre, dorul de locurile noastre frumoase ne omoară mai mult ca orice. Pe acì nu ne bate vântul printre plete şi pe frunte, cântec dulce de izvor nu mai auzim şi nici soare mândru, răsărind de după munte, nu mai vedem. Acì nu-i chip să te sui pe vârfuri şi să priveşti de acolo, departe, departe, pe deasupra codrilor, şi să te minunezi de frumuseţea pământului pe care Dumnezeu l-a dat Românilor. Ochii noştri înzadar încearcă să se îndrepte într'acolo, căci privirea se opreşte pe gratii de fier şi pe ziduri de piatră.

Ori-cât am vrea să alungăm gândurile cele negre, iacă aşa ne apucă câte-odată jalea şi se usucă sufletul din noi de dorul plaiurilor noastre. Atunci tânjim întocmai ca şi vulturul băgat în colivie, care mereu priveşte în sus, cu ochii printre zăbreluţe, până

când moare de dorul albastrei libertăţi, patria lui, fără de care nu-şi mai are nici un rost pe lume.

Tot aşa, mi-aduc aminte că se spune că nişte Olandezi, umblând prin părţile pline de ghiaţă dinspre miază-noapte, au prins doi Eschimoşi, dintre locuitorii ţinutului, i-au dus în Olanda şi li-au dat tot ce li-a trebuit: masă regească şi palate de locuit. Cu toate acestea ei s'au uscat, încet-încet, şi au murit, nu de foame, ci de dorul ţării lor.. Noi credem că n'o să murim aci, dar dorul de munţi şi dorul de codri ne răpeşte sănătatea şi ne scurtează viaţa. Munţii şi codrii poate că-i vom găsi cândva la fel, dar noi cum am fost — n'o să mai fim niciodată.

Când vom eşi de aicea, pieptur̦ile noastre vor fi uscate, frunţile noastre încreţite de durere, şi faţa noastră îmbătrânită.

Şi vor mai venì după noi mulţi la suferinţă, atâta vreme cât stăpâni în această ţară vor fi Jidanii, iar nu noi. Căci:

Din Boian la Vatra-Dornii
A umplut omida cornii

. . . .

Dela Turnu 'n Dorohoi
Curg duşmanii în puhoi
Şi se-aşează pe la noi,
Şi cum vin cu drum de fier
Toate cântecele pier...

. . . .

Îşi dezbracă ţara sânul...
Codrul, frate cu Românul,
De secure se tot pleacă
Şi izvoarele îi seacă...
Sărac, în ţară săracă...

Arcaşii, cari de 400 de ani străjuesc mormântul sfânt al Voevodului dela Putna, vor trebuì să hotărască mâni şi pentru totdeauna: **Cine rămân stăpâni în ţara aceasta? Românii sau Jidanii?**

„Fetele dela Sibii"...

(Elevelor Şcoalei Normale, Sibiu).

Temniţa Văcăreşti, 30 Ianuarie 1924.

Prea onorate „fete din Sibii",

Nu-i mult de atunci... Părinţii noştri erau studenţi, cum suntem noi astăzi; iar mamele D-voastră erau fete, precum sunteţi D-voastră. Treizeci şi cinci de ani au trecut. Carpaţii ne erau hotar pe vremea aceea şi ne tăiau în două neamul. Acolo în Ardealul suferinţii, Românii nu erau stăpâni pe brazda lor, flăcăii erau duşi să moară pentru alţii, temniţele gemeau pline de cei ce îndrăzneau să-şi ceară un drept mai omenesc la viaţă. Jandarmul ungur smulgea tricolorul din părul fetelor la horă, iar bătrânii se îndreptau desnădăjduiţi cu faţa către soare-răsare, îşi puneau mâna prevaz de-asupra ochilor şi priveau lăcrimând în zări îndepărtate, acolo unde fâlfăia liber un steag românesc, acolo unde se afla o oaste românească.

Dar visurile cari munceau de veacuri sufletele chinuite ale Românilor, mureau odată cu bătrânii şi năşteau deodată cu feciorii şi fetele. Nădejdea că visul să se prefacă aevea, era slabă, căci mulţi se născuseră cu dânsul, şi mulţi muriseră cu dânsul, cu faţa către munţi...

...Aşa erau timpurile când „fetele dela Sibii", cuprinse de un adânc, dumnezeesc fior, au cusut împreună, stropind cu calde lacrimi, în taina nopţilor, cel dintâi steag românesc, unind culorile lui sfinte, în Ardealul robit.

L-au desfăcut apoi în făşii, au ascuns albastrul şi roşul în sân şi într'o noapte au trecut munţii în ţara liberă. Albastrul l-au dus la Bucureşti, predându-l studenţimii de acolo, roşul l-au dăruit studenţilor moldoveni dela Iaşi, iar galbenul l-au oprit acasă în Ardeal.

La umbra acestui steag tăiat în trei, au crescut apoi, rând pe rând, toți acei cari mai târziu au umplut cu trupurile lor văile și munții — și astăzi dorm tăcuți în umbra cetinilor de brad — pentruca din trei să facă un singur steag, al unei singure țări, care să unească pe toți Românii la un loc.

Eram copii, când pentru prima dată am văzut acel steag roșu, purtat de studenții eșeni!

Am întrebat mirați ce e cu el? Ni-s'a răspuns: *„E steagul fetelor dela Sibii“!*... Pentru noi acest nume, „fetele dela Sibii“, este un nume sfânt, iar pentru D-voastră un nume de glorie. Așa l-am apucat dela părinții noștri, de demult, așa l-am spus și noi altora, așa vi-l scriem și D-voastră acuma, numindu-vă „fetele dela Sibii“...

Și de-aceea, când am primit acum câteva zile, aici în închisoare, răvașul „fetelor dela Sibii“, noi studenții români de astăzi, cutremurați ne-am întrebat:

...Doamne, oare n'o fi acest răvaș povestea soliei mântuitoare și sfinte a fășiei roșii și albastre din trecut? Oare n'o fi prevestirea tainică și sfântă a norocului acestui neam în lupta grea de astăzi?

Pe cerul țării noastre, abia limpezit o clipă, nori negri, mai grei și mai amenințători, se adună. Alți dușmani, mai răi și mai periculoși, vin să ne fure pământul. Strigătul de alarmă a răsunat de mult și mai răsună și astăzi încă, duios, în inimile noastre, în suflete pustii... pe câmpul pierdutei bătălii...

...Studenți creștini din România-Mare
Se 'mbracă 'n doliu Neamul românesc,
Jidanii ne sugrumă națiunea
Și-avutul țării noastre jefuesc!...

Ei! Și de câte-ori în serile acestea de închisoare, când gândul ne sboară înapoi, când ochii noștri se închid, când capul ne cade greu între pumni, nu ne înnecăm jalea în oftaturi adânci! Atunci ne apar, ca umbre pe dinaintea ochilor, cu fețele săpate în bronz, defilând eroic, rămășițele armatelor noastre sdrobite... Și când pe dinainte ne trec, rupte, închinatele steaguri, când nădejdile noastre sunt pierdute, dreptatea noastră înfrântă, iar noi cu mânile legate, atunci ne este mare durerea și pumnului nostru zădarnică truda de a smulge dela coapsă o spadă răzbunătoare...

..Dar o lumină se aprinde tot mai mult în sufletele noastre... Pe brazda neagră, pe câmpiile înverzite, în fundul codrilor, mai sunt Români! Ei nu cunosc durerea noastră, ei nu știu frământările noastre, ei strigătul nostru disperat încă nu l-au auzit. Ei nu știu că dușmanii vor să ne omoare neamul, ei nu știu că străinii ne fură orașele... munții... aurul... codrii, ne otrăvesc trupul și sufletul, ne alungă din țara noastră în lumea largă! Ei nu știu că din școli noi dispărem mereu, în timp ce jidanii ne iau locul, ei nu știu că și noi studenții suntem ca ei, săraci lipiți pământului, ei nu știu că mâne vom trebui să pribegim prin lume, cerșind o bucățică de mălai pe la străini. Ei nu știu că în țara noastră noi drept să ne închinăm lui Dumnezeu nu mai avem, ei nu știu că bisericile noastre ni-au fost zăvorâte, și legate cu lanțuri porțile lor.

Dar într'o bună dimineață când vor ști acestea toate, când soarele va răsări de după deal, de după zeci de mii de dealuri vor apărea capetele lor... răzbunătoare! Să-și apere țara, să-și apere neamul!

Acest răsărit îl așteptăm noi. Până atunci însă avem datoria să-i strigăm mereu, să-i strigăm din toate puterile noastre, să-i strigăm până nu vom mai avea glas și până când nu vom mai avea suflet în noi.

Ei vor auzi, ei vor veni, ei vor birui! Căci „fetele de la Sibii“ ni-au proorocit aceasta...

SFÂRȘIT

CUPRINSUL

Preţul 10 Lei.

TIPOGRAFIA „LIBERTATEA", ORĂŞTIE. — 1925.